

ganste vist, og jeg er endogsaa aldeles enig i, at den Repræsentation, der skal stabe Udkastet til en saadan Forsatning, maa udgaae ifølge en Lov, som vedtages her efter Overenskomst mellem Regering og Rigsdag. Derimod kan jeg ikke anerkjende, at Rigsdagen er Kirkens Repræsentation.

Naar vi tage det foreliggende Lovudkast, da er det unægtelig overordentlig beskedent, men just deraf, at det er saa overordentlig beskedent, følger, at vi umulig kunne blive staaende paa det Punkt, som derved tilveiebringes. Vi fremkalde derved Forhold, som vilde gjøres gjældende paa den saadan Maade, at de trænge mere og mere ind i de nu bestaaende kirkelige Forhold og omsider gjøre dem uholdbare. Det vil være nødvendigt, naar vi gaae ind paa denne Lov, ikke at blive staaende ved det, som indeholdes deri, men at gaae videre, Skridt for Skridt, indtil det er kommet saa vidt, at naar vi omsider virkelig ville skrive en Kirkeforsatning, eller rettere: ikke skrive den, men give den, vil Kirken selv ikke faae nogen Raadighed over sin egen Forsatnings Tilblivelse. Der ligger desuden i mine Tanker en stor Fare i de Bestemmelser, som her ere foreslaaede, men den Modification af Lovforslaget, som den høitærede Cultusminister antydede, vil tæster min Mening gjøre hele Lovudkastet betydningsløst for dem, fra hvem det er udgaaet. Kun at stille det frit for Friemenighederne at vælge til deres Sognepræst en paa Grund af Alder, Svagthed eller Misligheder affældiget Præst, kan sandelig ikke tilfredsstille Noget som helst, der har en levende Følelse for Tro og Religion; nei, det, der vil kunne tilfredsstille, er at faae kraftige, unge Mænd, der svare til, hvad man ønsker og at trænge, og dette er vistnok ogsaa Meningen med og Hjernen i det foreliggende Lovforslag. Men, mine Herrer, jeg kan ikke see Andet, end at der er en overordentlig stor Fare deri; vi stille derved en overordentlig stor Fristelse op for unge Mænd, som i kraftig Følelse af det nye Liv komme ind som personelle Capellaner til ældre Præster, den Fristelse til at arbejde her til at tilveiebringe saadanne Forhold som det, der her tales om, og jo flere der staves af disse Forhold, desto mere vil deres egen Ve-

tydning, deres egen Magt og Stilling være. Det kan ikke nægtes, at naar en saadan ung Mand kommer paa et Sted, hvor der hidtil har været en ældre Præst, som er bleven svag, som ikke har kunnet tilfredsstille Menighedens Ønsker og Fordringer, og som paa Grund deraf omsider er drevet til enten af egen Vilje eller ifølge et ham paavirkende Tryk at søge sig en Capellan, kan der netop paa Grund af det Savn, man her har lidt under i længere Tid, være Trang til at søge hen i denne Retning. Jeg troer, at det meget snart vil vise sig ad Erfaringens Vej, at denne Lov, hvis den gaar igjennem, vil medføre en Fare, der gaar langt længere, end Mange maaskee i dette Dieblit kunne tænke sig, at den gjør. Det er jo forresten en Slags Troes-sag, eller i alt Fald en Slags Følelsessag for hver Enkelt, som det maa anses for usseligt at faae slige Tilstande tilveiebragte, men, mine Herrer, dertil knytter sig endnu en anden Betragtning, det er den, at efter den Retning, hvori vi i dette Dieblit finde, at en deel af Kirkens Tjenere og de, der ere beordrede paa at træde i Kirkens Tjeneste, gaae aabnes Døren paa Grund af den mindre Klarhed, som ligger i dette Lovudkast, for Fremkaldelsen af meget vanskelige Conflictter, der ingenlunde ere klarede ved Bestemmelserne i dette Lovudkast; thi hvad skal det bethyde, at denne Præst skal være underkastet de almindelige Love og Forstrifter for Folkekirken, forsaavidt de passe til den her fastsatte friere Stilling? Ja, dertil ligger jo Spørgsmaalet. Hvad er det, som passer til den her fastsatte friere Stilling? Man vil nok være undergiven Provst og Biskop, men i hvor vidt et Omfang? Derom indeholder Lovens aldeles Intet. Vil man følge de foreskrevne liturgiske Regler, vil man følge den Augsburgske Troesconfession i alle dens enkelte Punkter, eller vil man have Lov til at give en anden Fortolkning deraf, vil man være bemyndiget til at gjøre sig frie for de liturgiske Regler, som hidtil ere fulgte i vor Troesbekjendelse, og selvstændig gaae den Vej, som man synes om, og vil man saa — hver Enkelt — gaae sin egen Vej, eller vil man gaae en fælles Vej for Alle dem, der komme til at staa i et saadant særligt Forhold